

## Warunki uczestnictwa

<b>Nazwa formy Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej</b>	Zimowisko Szczepu nr 1 "Jedyńka" im. plutonu "Felek"	<b>Typ formy Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej</b>	Zimowisko
<b>Dane organizatora</b>	Szczep nr 1 im. plutonu "Felek", Chorągiew Stołeczna ZHP, Hufiec Sulejówek		
<b>Adres formy Harcerskiej Akcji Zimowej</b>	PTG Twierdza Toruń Fort IV, ul. B. Chrobrego 86, 87-100 Toruń		
<b>Czas trwania</b>	5 – 9 lutego 2025 roku		
<b>Data i godzina wyjazdu</b>	g. 7:40, 05.02.2025	<b>Miejsce wyjazdu</b>	Stacja PKP Warszawa Wschodnia
<b>Data i godzina powrotu</b>	g. 18:00, 09.02.2025	<b>Miejsce powrotu</b>	Stacja PKP Warszawa Wschodnia
<b>Kontakt do kierownika formy Harcerskiej Akcji Zimowej</b>	phm. Weronika Wróblewska, tel. 506 670 925, weronika.wroblewska@zhp.net.pl		
<b>Kontakt z kadrą podczas formy</b>	13 GZ – dh. Zuzanna Capek, tel. 532 640 421 13 DH – dh. Joanna Zienkiewicz, tel. 514 779 024 14 DH – pwd. Wiktor Jurzyński, tel. 570 550 865 17 DHSiW – pwd. Anna Opalko, tel. 502 304 406		
<b>Uczestnicy są objęci ubezpieczeniem NNW</b>	Ergo Hestia nr 436000373191		

### Warunki socjalne podczas formy Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej

Zimowisko zorganizowane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami sanitarnymi (zimowisko zostanie przeprowadzone zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży). Uczestnicy zimowiska (harcerze i zuchy) będą spali w pokojach wieloosobowych w Twierdzy Toruń, która działa na zasadach schroniska. Uczestnicy będą mieli do dyspozycji bieżącą, ciepłą wodę w łazienkach znajdujących się na korytarzu schroniska.

### Koszt zimowiska, terminarz wpłat

Całkowity koszt pobytu uczestnika wypoczynku wynosi: 580 zł

Odplatności należy dokonywać w ratach:

I rata – 20.12.2024 r. - 200 PLN (bezzwrotny zadek)

II rata – 20.01.2025 r. - 380 PLN

Wpłat można dokonywać wyłącznie na konto Hufca ZHP Sulejówek,  
nr rachunku bankowego: 97 1140 1010 0000 2923 7200 1003,  
tytuł wpłat: DSCZ Zimowisko Szczep 1, numer drużyny/gromady, Imię i nazwisko uczestnika

## Świadczenia, jakie w ramach odpłatności zapewnia organizator:

- zakwaterowanie w Twierdzy Toruń Fort IV,
- wyżywienie zgodne z zasadami żywienia dzieci i młodzieży: śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja,
- opieka kadry opiekuńczej,
- koszty przejazdu tam (na miejsce zimowiska) i z powrotem,
- ubezpieczenie NNW,
- program zgodny z Harcerskim Systemem Wychowawczym,
- atrakcje w czasie wyjazdu,
- pamiątkowy gadżet na mundur.

## Wykaz niezbędnego wyposażenia uczestnika

---

### OGÓLNE:

- Duży plecak turystyczny do zapakowania reszty ekwipunku (NIE torba – uczestnicy będą szli z tymi plecakami),
- Mały plecak - do pakowania rzeczy np. na wędrowkę. Powinien być to plecak usztywniany na oba ramiona, NIE na jedno ramię ani NIE torba.
- Śpiwór, Poduszka, karimata ,
- Pełne umundurowanie – bluza ZHP szara lub zielona, pas harcerski, spodnie do munduru bojówki bądź ciemne dżinsy, ciemne buty, nakrycie głowy odpowiednie do jednostki. Informację szczegółowe u drużynowych.
- Dokumenty: podstemplowana legitymacja szkolna, INFORMACJA O PRZYJMOWANYCH LEKACH (wraz z dawkowaniem) dla kadry,
- Pieniądze - kieszonkowe na zimowisko - na okazjonalny zakup np. dodatkowego picia na trasie czy pamiątki. Nie za dużo. Zalecamy 50zł.
- Telefon komórkowy \* UWAGA! Jeśli dziecko posiada telefon komórkowy, to i tak przez większość czasu będzie on wyłączony - będą wyznaczone godziny, w których będzie możliwość kontaktu telefonicznego. Kadra nie ponosi odpowiedzialności za zgubiony lub zniszczony sprzęt elektroniczny (komórki, tablety, zegarki, itp.).

### ODZIEŻ I OBUWIE:

- kurtka dostosowana do warunków atmosferycznych - Powinna być na tyle szeroka, żeby zmieściło się pod nią kilka warstw odzieży, w tym polar. Musi mieć również kaptur. Warto zwrócić uwagę, żeby i kaptur, i rękawy w nadgarstkach miały elastyczne ściągacze.
- czapka, szalik i rękawiczki
- odpowiednia ilość bielizny - przyda się również kilka par grubszych skarpet.
- polar i ciepła bluza
- T-shirty, lekkie koszulki
- ciepłe i wygodne spodnie do chodzenia
- odzież do spania – najlepiej sprawdzi się ciepły dres.
- wygodne buty turystyczne za kostkę - najlepsze będą trampy.
- wygodne lekkie buty na zmianę - do chodzenia po schronisku.

### PRZYBORY KUCHENNE:

menażka; niezbędnik lub sztućce; kubek (najlepiej ze sztucznego tworzywa odpornego na stłuczenie)

### PRZYBORY KOSMETYCZNE:

Mydło do ciała, szampon do włosów; szczoteczka i pasta do zębów; szczotka do włosów, ręczniki – min.2, niezbędne środki sanitarne i kosmetyki, stale przyjmowane leki; krem/pomadka do ust; dezodorant;

### INNE:

bidon na wodę - najlepiej z filtrem; notatnik; długopisy; śpiewnik; latarka; igła i nici

## Posiłki

---

<b>Liczba posiłków w ciągu dnia</b>	4 posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja)
<b>Sposób przygotowania</b>	<p>Śniadania są zapewniane przez obsługę Twierdzy Toruń. Kolacje przygotowane są samodzielnie przez uczestników zimowiska. Do każdego posiłku wyznaczony jest inny zastęp służbowy, który rozkłada produkty spożywcze na stołach. obiady przygotowują kucharki, które posiadają odpowiednie kwalifikacje i badania lekarskie.</p> <p>Posiłki przygotowywane są w specjalnie do tego przeznaczonym pomieszczeniu kuchennym, w którym zainstalowano niezbędny sprzęt zgodnie z wymogami sanitarnymi.</p> <p>Kuchnia utrzymywana jest w czystości. Posiłki przygotowywane są w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami (Wyżywienie przygotowane zgodnie z normami, zasadami i wymaganiami żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży).</p>
<b>Rodzaj posiłków</b>	<p>(Śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja)</p> <p>Śniadania i kolacje - pieczywo mieszane (pszenne, żytnie lub mieszane).</p> <p>Urozmaicone składniki – wędliny, sery, mięso, ryby, jajka itp.</p> <p>Witaminy – owoce i warzywa.</p> <p>Do picia – herbata, woda itp.</p> <p>W każdym z posiłków znajdują się warzywa surowe lub gotowane.</p> <p>Każdego dnia inny jadłospis.</p>

## Warunki rezygnacji z uczestnictwa

Uczestnik, który z ważnych przyczyn nie może wziąć udziału w formie HAZ, jest uprawniony do częściowego zwrotu wniesionej odpłatności. Z wniesionej odpłatności organizator formy HALiZ potrąca poniesione już koszty, np. koszt wykupionych przejazdów uczestnika/biletów, zakupionych materiałów programowo-organizacyjnych, ubezpieczenia, zakupionego żywienia itp.

W przypadku rezygnacji z wypoczynku podczas jego trwania możliwy jest zwrot kosztów w wysokości dziennej stawki żywieniowej pomnożonej przez liczbę dni, w których dziecko nie bierze udziału.

Zwrot jest dokonywany na podstawie wniosku o zwrot niewykorzystanej odpłatności, skierowanego do Organizatora ze wskazaniem rachunku bankowego, na który ma być dokonany przelew. Jeśli odpłatność za udział w HALiZ została w całości lub części wniesiona przez pracodawcę rodzica/opiekuna uczestnika, zwrotu dokonuje się w pierwszej kolejności na rachunek pracodawcy, do wysokości jego wpłaty, zaś ew. pozostałą część zwrotu przekazuje się na rachunek wskazany we wniosku.

**Organizator formy HALiZ zastrzega sobie prawo do niezakwalifikowania dziecka na wypoczynek.**

## Sytuacje nadzwyczajne

- ZHP oraz uczestnik nie są odpowiedzialni za naruszenie obowiązków będących konsekwencją zakwalifikowania danej osoby jako uczestnika wypoczynku organizowanego przez ZHP na podstawie przepisów oświatowych w sytuacji, w której taki stan rzeczy spowodowany jest działaniem siły wyższej.
  - Przez siłę wyższą rozumie się zdarzenia zewnętrzne, niezależne od ZHP oraz uczestnika, a także niemożliwe do przewidzenia, takie jak w szczególności: wojna, pożar, epidemia, powódź, blokady komunikacyjne, kataklizmy społeczne, itp., które zasadniczo utrudniają lub uniemożliwiają zrealizowanie celu obejmującego wypoczynek organizowany przez ZHP dla uczestnika, a których nie można było przewidzieć ani im zapobiec lub przewyciężyć poprzez działanie z zachowaniem należytej staranności.
  - Ile więc okoliczność rozumiana jako siła wyższa wystąpi, a dodatkowo ta okoliczność będzie zasadniczo utrudniać (lub uniemożliwiać) zrealizowanie celu obejmującego wypoczynek organizowany przez ZHP dla uczestnika, istnieje obowiązek poinformowania o tym drugiej strony na piśmie. W takim wypadku:

- a. O ile działanie siły wyższej będzie zasadniczo utrudniać zrealizowanie celu obejmującego wypoczynek organizowany przez ZHP dla uczestnika, to wówczas strony uzgodnią wspólnie działania, jakie mogą być podjęte w celu usunięcia skutków działania siły wyższej, celem umożliwienia zorganizowania wypoczynku przez ZHP dla uczestnika;
  - b. O ile działanie siły wyższej uniemożliwi zrealizowanie celu obejmującego wypoczynek organizowany przez ZHP dla uczestnika, to w takim przypadku stosunek prawny łączący ZHP oraz uczestnika wygasa.
2. W przypadku, o którym mowa w pkt 3 lit. b, uczestnikowi nie przysługują względem ZHP jakiegokolwiek roszczenia odszkodowawcze będące skutkiem tego, że dany wypoczynek nie doszedł do skutku. W takim przypadku uczestnik, w związku z wcześniej dokonaną na rzecz ZHP wpłatą, może domagać się zwrotu kwoty faktycznie przez niego wpłaconej, przy czym kwota ta będzie pomniejszona o rzeczywiste koszty poniesione przez ZHP na poczet wypoczynku organizowanego dla uczestnika.
  3. Uczestnik jednocześnie przyjmuje do wiadomości i akceptuje, że na dzień wygaśnięcia stosunku prawnego łączącego ZHP z uczestnikiem, w związku z wystąpieniem siły wyższej, może zaistnieć sytuacja, w której cała dokonana przez uczestnika wpłata została już wydatkowana na poczet organizowanego dla niego wypoczynku, a także sytuacja, w której ZHP wydatkował na poczet wypoczynku organizowanego dla uczestnika kwotę wyższą, niż przez niego wpłacona, a to z uwagi na zaległości uczestnika we wpłatach. W tym ostatnim przypadku, mimo wygaśnięcia stosunku prawnego łączącego ZHP z uczestnikiem, w związku z działaniem siły wyższej, obowiązkiem uczestnika jest uzupełnienie tych wpłat.
  4. Uczestnik zwolniony jest z obowiązku płatności kwot, których wymagalność przypada po dniu wygaśnięcia stosunku prawnego łączącego ZHP z uczestnikiem, w związku z wystąpieniem siły wyższej.
  5. W sytuacji, w której ZHP oraz uczestnik nie będą w stanie uzgodnić działań, o których mowa w pkt 3 lit. a, to także wówczas stosunek prawny łączący ZHP oraz uczestnika wygasa i zastosowanie znajdują pkt 4-6 powyżej.

## Dodatkowe informacje

Podczas zimowiska niepełnoletni uczestnicy mogą być zabierani z terenu zimowiska wyłącznie przez swych rodziców/opiekunów prawnych. (Jeśli życzą sobie Państwo, by Państwa dziecko mogło być odebrane przez inne osoby (np. członków dalszej rodziny), niezbędne będzie złożenie takiej deklaracji w formie pisemnej w obecności przedstawiciela organizatora formy Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej.)

Informujemy, że w nagłych wypadkach będziemy podejmowali próby skontaktowania się z rodzicami lub opiekunami uczestników niepełnoletnich dostępnymi nam sposobami w oparciu o dane podane w karcie kwalifikacyjnej wraz z dodatkiem. Jeśli nie uda nam się nawiązać kontaktu, a sytuacja będzie tego wymagała, będziemy podejmowali wszelkie działania zmierzające do ochrony zdrowia i życia uczestnika.

- *Zimowisko jest przedsięwzięciem wspólnym i wszyscy członkowie drużyn i gromad są tak samo odpowiedzialni za jego powodzenie i dobrą atmosferę. Na zimowisku nie ma podziału na „korzystających z wypoczynku” i „organizujących wypoczynek”, choć oczywiście obowiązki instruktorów, wychowawców wypoczynku oraz personelu gospodarczego są większe. Zimowisko zapewnia cztery posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację). Uczestnicy są objęci ubezpieczeniem następstw nieszczęśliwych wypadków.*
- *Harcerki i harcerze pełnią, wg. ustalonego grafiku, służbę kuchenną (pomoc w przygotowaniu posiłków i ich wydawanie, sprząkanie i zmywanie sprzętu kuchennego, zapewnienie gorącej wody do herbaty itp.).*
- *Specyfika pracy harcerskiej polega na tym, że niejednokrotnie zastępy lub inne zespoły uczestników wykonują zadania w okolicy zakwaterowania, pod kierownictwem wyłącznie małoletniego zastępowego lub innego bardziej doświadczonego harcerza, bez bezpośredniego nadzoru osób dorosłych. Instruktorzy odpowiadają za bezpieczeństwo uczestników przez cały czas i organizują zajęcia z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, ale znaczna część aktywności harcerskiej jest realizowana przez uczestników samodzielnie, bez bezpośredniej obecności instruktorów.*
- *Sposób użytkowania telefonów komórkowych zależy od rozwiązań przyjętych w konkretnej drużynie. Zastrzegamy jednak, iż przyjęte jest w naszym środowisku, że telefony i inne urządzenia elektroniczne są przechowywane przez kadrę instruktorską i wydzielane uczestnikom na czas ciszy poobiedniej. Ze względów wychowawczych niekorzystne jest, gdy dziecko z każdym najdrobniejszym kłopotem telefonuje do rodziców. Harcerstwo kształtuje samodzielność, która między innymi ma się przejawiać w rozwiązywaniu swoich problemów bez ciągłego wsparcia z zewnątrz. Telefon drużynowego bądź innego członka kadry będzie włączony w określonych godzinach. Numer telefonu będzie podany w osobnej informacji.*
- *Jeżeli uczestnik zażywa stałe leki, należy przy wyjeździe przekazać je pielęgniarce lub instruktorowi w podpisanej opakowaniu, wraz z pisemną informacją o sposobie dawkowania.*
- *Rodzic / prawny opiekun ma obowiązek poinformować organizatora o wszelkich faktach mających istotny wpływ na udział dziecka w wypoczynku.*
- **W razie naruszenia przez dziecko regulaminów obowiązujących podczas formy HAZ lub wystąpienie innych uzasadnionych ku temu powodów rodzic / opiekun prawny zobowiązany jest do odbioru dziecka z terenu zgrupowania w ciągu 24h. Organizator zastrzega sobie prawo do wydalenia uczestnika z obozu w przypadku naruszenia regulaminów obowiązujących podczas formy HAZ.**

## Regulaminy obowiązujące podczas formy HALiZ

### I. REGULAMIN UCZESTNIKA

1. Uczestnik zimowiska ma prawo:
  - korzystania ze wszystkich sprzętów programowych znajdujących się na terenie ośrodka,
  - zgłaszania kadrze uwag o programie oraz organizacji zajęć, które będą w miarę możliwości uwzględniane,
  - do udziału w zajęciach programowych organizowanych dla danej grupy wiekowej.
2. Każdy uczestnik zimowiska ma obowiązek:

- bezwzględnego podporządkowania się obowiązującym podczas zimowiska regulaminom uczestnika, transportu, poruszania się po drogach, służby oraz ochrony przeciwpożarowej.
- podporządkowania się instruktorom i wychowawcom,
- przestrzegania ustalonego rozkładu dnia, brania udziału w zajęciach, wyznaczonych służbach, życiu swojego zimowiska,
- szanowania i zabezpieczenia przed uszkodzeniem lub zniszczeniem sprzętu programowego i osobistego (Komenda oraz kadra zimowiska nie bierze odpowiedzialności za uszkodzenia lub zniszczenie sprzętu elektronicznego należącego do uczestnika),
- utrzymania czystości i porządku na terenie miejsca zakwaterowania oraz w obiektach ogólnodostępnych (toaletach, stołówkach itp.),
- kulturalnego zachowania się w stosunku do wszystkich osób, zgodnego z Prawem i Przyrzeczeniem Harcerskim oraz Prawem i Obietnicą Zucha.

### 3. Uczestnikom zimowiska zabrania się:

- posiadania i palenia papierosów,
- posiadania i picia napojów alkoholowych,
- posiadania i brania środków odurzających,
- posiadania materiałów pirotechnicznych, replik broni i innych przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu uczestników,
- samowolnego oddalania się z terenu zimowiska oraz od zespołu,
- samowolnego zbliżania się do zbiorników i cieków wodnych, samowolnej kąpeli w nich,

### 4. Ustala się następujące kary za nieprzestrzeganie regulaminu:

- upomnienie uczestnika w obecności grupy,
- nagana z ostrzeżeniem,
- usunięcie z zimowiska.

Naruszenie przez uczestnika regulaminu dotyczącego bezpieczeństwa – w szczególności zasad samowolnego oddalenia się od grupy, niepoinformowanie kadry o oddaleniu się z ośrodka może skutkować usunięciem z zimowiska.

### 5. Ustala się następujące nagrody za wyróżniającą postawę na zimowisku:

- pochwała uczestnika w obecności grupy
- pochwała w rozkazie dziennym
- pochwała w rozkazie zamykającym obóz

## II. REGULAMIN PORUSZANIA SIĘ PO DROGACH I WYCIECZEK

1. W czasie wycieczki jej uczestnicy podporządkowują się rozkazom i zaleceniom prowadzącego - wyznaczonego przez komendanta zimowiska.

2. Uczestnicy idą zwartą grupą w szyku podanym przez prowadzącego, maksymalnie czwórkami, na przedzie grupy zawsze idzie prowadzący wycieczkę, następnie najmłodszy uczestnik, którzy nadają tempo marszu pozostałym, kolumnę zamykają najstarsi uczestnicy wycieczki i jeden z instruktorów/wychowawców!

3. Kolumna porusza się według następujących zasad:

Zorganizowana grupa pieszych prowadzona przez kierownika.

Należy pamiętać, że kolumna pieszych składająca się z dzieci powyżej 10 roku życia porusza się prawą stroną jezdni. Liczba osób idących w kolumnie obok siebie nie może przekroczyć czterech osób (pod warunkiem, że kolumna nie zajmuje więcej niż połowy szerokości jezdni), zaleca poruszanie się kolumną dwuosobową. Długość kolumny pieszych nie może przekraczać 50 metrów, a odstępy między kolumnami nie mogą być mniejsze niż 100 m.

Przy ograniczonej widoczności prowadzący kolumnę pieszych (poruszający się po lewej stronie kolumny - bliżej drogi) musi świecić latarką o barwie koloru białego w przód, natomiast ostatnia osoba będąca w kolumnie powinna świecić latarką o barwie koloru czerwonego do tyłu.

W przypadku, gdy długość kolumny pieszych przekracza 20 m, niezależnie od warunków pogodowych prowadzący i zamykający kolumnę pieszych zobowiązany jest mieć na sobie element odblaskowy. Osoby idące w kolumnie przy skrajnej stronie ulicy (lewa strona) muszą nieść dodatkowe latarki barwy koloru białego rozmieszczone w odległości między sobą nie większą niż 10 m.

W trakcie mgły poruszanie się kolumny pieszych jest ZABRONIONE.

W przypadku kolumny pieszych składającej się z dzieci w wieku do lat 10, poruszanie się kolumny odbywa się lewą stroną jezdni a tworzące je osoby obligatoryjnie poruszają się dwuosobowo. W przypadku w/w kolumny pieszych przy niedostatecznej widoczności na drodze poruszanie się kolumny jest zabronione.

7. W miastach należy poruszać się zwartą grupą po chodnikach lub innych szlakach przeznaczonych dla pieszych. Jezdnię przekraczamy jedynie w miejscach wyznaczonych lub przewidzianych przepisami.

8. Nie wolno:

- odłączać się od grupy bez zezwolenia prowadzącego,
- maszerować po jezdni kolumną pieszych do lat 10 w warunkach niedostatecznej widoczności,

9. Podczas wycieczki lub rajdu jeden opiekun powinien przypadać na maksymalnie:

- 10 uczestników (turystyka kwalifikowana, np. górską),
  - 15 uczestników przy innych formach, m. in. z wykorzystaniem publicznych środków komunikacji.

## III. REGULAMIN PRZECIWPOŻAROWY

1. Za stan bezpieczeństwa pożarowego odpowiada komendant, kadra zimowiska, kadra instruktorska oraz wszyscy uczestnicy zimowiska.

2. Każdy harcerz ma obowiązek znać przyczyny powstawania pożarów, zasady zapobiegania im oraz sposoby zachowania się w przypadku pożaru. Każdy uczestnik, jeżeli zauważy/poczucie dym (pożar) lub przyczynę mogącą spowodować jego powstanie, natychmiast zawiadamia o tym instruktora.

3. Sygnałem alarmu przeciwpożarowego są cztery długie gwizdki i sygnał głosowy: „alarm pożarowy”.

4. W wypadku powstania pożaru należy zachować spokój, w razie konieczności ewakuować uczestników pod opieką kadry

5. Komenda zimowiska bezzwłocznie zawiadamia o pożarze Straż Pożarną.

6. Po przybyciu Straży Pożarnej na miejsce należy bezwzględnie podporządkować się rozkazom prowadzącego akcją i ściśle z nim współpracować.

7. Ustalenia porządkowe

a) Na zimowisku zabrania się:

- rozpalania ognisk przez uczestników bez nadzoru kadry,
- rozpalania ognisk w odległości mniejszej niż 100 m od drzew, krzewów,
- chodzenia z otwartym ogniem po lesie i posługiwania się nim (pochoďni, świece, lampy naftowe) w pomieszczeniach zamkniętych.
- używania do rozpalania ognisk chemicznych środków łatwopalnych,
- instalowania urządzeń elektrycznych bez zgody kadry zimowiska,
- dokonywania napraw sieci urządzeń elektrycznych przez osoby nie upoważnione.

#### b) Ogniska harcerskie

- odległość ogniska od lasu, zabudowań, stogów siana, stert drzewa itp. nie może być mniejsza niż 100 m. Ogniska wolno palić tylko w wyznaczonym miejscu,
- przy wyborze miejsca należy uwzględnić kierunek wiejącego wiatru oraz zwracać uwagę, aby iskry nie były wznoszone w kierunku zabudowań, stogów siana itp.
- miejsce na ognisko należy oczyścić z chrustu, ściółki itp. i wysypać je piaskiem,
- wyznaczyć jednego lub dwóch "strażników ognia", których zadaniem będzie stałe czuwanie nad ogniskiem,
- w pobliżu ogniska zgromadzić sprzęt do zasypania ognia,
- po zakończeniu ogniska należy zgasić ogień, popiół zaś przysypać ziemią lub zalać wodą.

#### IV. REGULAMIN SANITARNY ZIMOWISKA

1. Za porządek i czystość na terenie odpowiada komendant, który ustala zakres odpowiedzialności dla kadry wychowawczej i personelu gospodarczego zimowiska.
2. Kadra zimowiska obowiązana jest do prowadzenia pracy zdrowotno-wychowawczej z uczestnikami, w tym również w zakresie porządku, czystości i higieny.
3. Prace porządkowe wykonują zastępy służbowe, nadzorowane przez instruktora służbowego. Instruktor służbowy ustala zadania dla zastępów służbowych w porozumieniu z komendą zimowiska, kwatermistrzem.
4. Komendant zimowiska dokonuje codziennie przeglądu czystości na terenie zimowiska.
5. Za czystość w pokojach odpowiadają ich mieszkańcy, zobowiązani do codziennego, starannego ślania łóżek, utrzymywania ładu na półkach i w plecakach.
6. Za czystość łazienek odpowiadają wszyscy uczestnicy zimowiska, w szczególności osoba odpowiedzialna wyznaczona przez komendanta (obożny, instruktor służbowy, zastępowy zastępu służbowego itp.)
7. Uczestnicy mają zapewniony dostęp do miejsc w których mogą myć ręce mydłem i wodą
9. W łazienkach oraz pomieszczeniach kuchennych są umieszczone instrukcje mycia rąk.
11. Należy regularnie, możliwie jak najczęściej, wietrzyć pomieszczenia.

#### V. REGULAMIN PERSONELU KUCHENNEGO I ZASTĘPU SŁUŻBOWEGO

1. Personel kuchenny i zastęp służbowy zobowiązany jest do przestrzegania następujących zasad:
    - a. służbę w kuchni pełnią tylko osoby zdrowe
    - b. z pracy w zastępie służbowym wyklucza się chorych na biegunkę, zakatarzonych, z ropniami i skaleczeniami na rękach itp.,
    - c. instruktor służbowy lub inna osoba odpowiedzialna, wyznaczona przez komendanta zimowiska jest obowiązana poinstruować członków zastępu służbowego o podstawowych zasadach sanitarnych i zasadach bezpieczeństwa przy pracach wykonywanych w ramach służby kuchennej.
  2. Personel kuchenny i zastęp służbowy:
    - dbają o czystość rąk; myją je wodą z mydłem przed przystąpieniem do pracy i po jej ukończeniu oraz po każdej przerwie w pracy bądź też po zmianie rodzaju czynności (np. po rąbaniu drewna a przed obieraniem warzyw), przy czym wskazane jest wydzielenie części zastępu służbowego „brudnej” oraz części „czystej” mającej bezpośredni kontakt z przygotowaniem posiłków,
  3. Do obowiązków zastępu służbowego należy m. in.:
    - a. obieranie warzyw w miejscu do tego celu przeznaczonym,
    - b. zmywanie naczyń, a po umyciu przenoszenie ich do magazynu,
  - c. dbanie o czystość kuchni i zaplecza w czasie służby, a przed zakończeniem służby wykonanie następujących czynności:
    - umycie naczyń i urządzeń kuchennych, sprzątnięcie terenu kuchni, obieralni warzyw i zmywalni,
    - mycie stołów i sprzątnięcie terenu jadalni,
    - czyszczenie i dezynfekcja pojemników na odpadki itp. (tylko osoby pełnoletnie),
    - uporządkowanie łazienek.
  - d. wykonywanie innych prac pomocniczych podczas przygotowywania posiłków pod nadzorem personelu kwalifikowanego.
4. Pracę zastępu służbowego nadzoruje instruktor służbowy, który odpowiada za bezpieczeństwo jego członków i za przestrzeganie przez nich przepisów niniejszego regulaminu.

#### VI. REGULAMIN TRANSPORTU

1. Zalecane jest, by za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych osoby z chorobą lokomocyjną na pół godziny przed skorzystaniem ze środka transportu zażyły Aviomarin. W przypadku podróży autokarem osoby z chorobą lokomocyjną siadają z przodu;
2. Z drzwi autokaru i z pociągu uczestnicy wysiadają pojedynczo na lewą stronę, najpierw osoby znajdujące się bliżej wyjścia, potem siedzący dalej, po wyjściu należy odsunąć się od drzwi, aby nie utrudniać wysiadania innym;
3. W środkach transportu PKP i PKS wszyscy uczestnicy wsiadają i wysiadają jednymi, wskazanymi przez kadrę drzwiami i są liczeni przez osobę z kadry odpowiedzialną za przejazd;
4. Podczas podróży pociągiem wszyscy uczestnicy znajdują się w przedziale wyznaczonym przez osobę z kadry odpowiedzialną za przejazd;
5. W razie konieczności skorzystania z toalety należy niezwłocznie powiadomić o tym kadrę;
6. Podczas podróży uczestnicy bezwzględnie podporządkowują się poleceniom kadry.